

EDUKACJA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA

Rekomendacje dla edukacji formalnej

Opracowanie Zespołu ds. Edukacji Klimatycznej

1. **Wprowadzenie edukacji klimatyczno-środowiskowej na każdym etapie edukacyjnym** – od przedszkola, przez szkołę podstawową i ponadpodstawową, aż po poziom akademicki – jako integralnego elementu kształcenia.
2. **Uwzględnienie edukacji klimatyczno-środowiskowej w podstawach programowych wszystkich przedmiotów na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej**, opartej na wiedzy naukowej i konsensusie ekspertów w dziedzinie nauk przyrodniczych, wskazujących na antropogeniczne przyczyny zmiany klimatu, z naciskiem na interdyscyplinarny charakter prezentowanych treści.
3. **Wprowadzenie kursu na temat kryzysu klimatyczno-środowiskowego dla studentów i studentek**, w szczególności z kierunków nauczycielskich, mających na celu wyposażenie ich w umiejętności skutecznego przekazywania wiedzy młodemu pokoleniu oraz inspirowania do podejmowania świadomych działań na rzecz środowiska naturalnego i kształtowania zrównoważonej przyszłości.
4. **Wzbogacenie warsztatu metodycznego nauczycieli i nauczycielek o edukację angażującą**, terenową, międzypokoleniową, ukierunkowaną na przyszłość, która daje nadzieję i inspiruje do zmiany; edukację empatyczną, kompleksową, ukazującą problemy środowiskowe, opartą na pedagogice miejsca. Tak praktykowane kształcenie ma potencjał, by wzmacniać poczucie sprawczości uczniów, opierając się na doświadczaniu, przeżywaniu, obserwacji i wyobraźni, angażując ich w procesy kształtowania lepszego świata.
5. **Zmiana sposobu postrzegania przyrody z podejścia hierarchicznego na holistyczne**, które uwzględnia wartość każdego elementu ekosystemu oraz ich wzajemne powiązania. Człowiek jako część przyrody, staje się częścią sieci zależności, współistniejąc z innymi organizmami i zasobami naturalnymi Ziemi. Promowanie idei partnerstwa, współpracy i harmonii z naturą, opartej na szacunku dla każdej formy życia.
6. **Uwzględnianie w edukacji lokalności**, koncentrującej się na konkretnych wyzwaniach i zjawiskach zachodzących w najbliższym otoczeniu uczniów, która w połączeniu z perspektywą globalną, pozwala lepiej zrozumieć wzajemne powiązania i zależności. Dzięki temu uczniowie i uczennice dostrzegają, jak zmiana klimatyczna, zła jakość powietrza, utrata bioróżnorodności oraz kurczenie się zasobów naturalnych wpływają nie tylko na ich zdrowie i życie, ale także na życie ludzi w innych częściach świata.

7. **Godziny wolne od lekcji w systemie ławkowym na rzecz pracy projektowej i bycia w terenie.** W obliczu coraz większego deficytu kontaktu z naturą, nadmiaru bodźców takie rozwiązania wspierają zdrowie psychiczne i kondycję fizyczną dzieci.
8. **Edukacja klimatyczno-środowiskowa jako przeciwdziałanie negacjonizmowi klimatycznemu,** która nie tylko dostarcza wiedzy, ale także rozwija umiejętności krytycznego myślenia, niezbędne do radzenia sobie z wyzwaniami, takimi jak *fake newsy*, mity klimatyczne czy *greenwashing*.
9. **Postrzeganie działań środowiskowych jako przejawu odpowiedzialności obywatelskiej i patriotyzmu,** gdzie troska o przyszłość planety oraz dobro jej mieszkańców staje się kluczowym elementem naszych wartości i poczucia wspólnoty.
10. **Przedszkola i szkoły stają się centrum edukacji o środowisku, które nie tylko przekazują wiedzę o rozwiązaniach ekologicznych, ale także konsekwentnie wprowadzają je w życie.** Cechuje je infrastruktura niskoemisyjna, uwzględniająca błękitno-zielone rozwiązania, edukacja międzyprzedmiotowa i projektowa (m.in. dzięki pracownikom STEAM), oferują one dietę przyjazną planecie (roślinną, sezonową, lokalną).

Członkowie Zespołu ds. Edukacji Klimatycznej